

4 ANIDURATA
PROIECTULUI**17**PACTE DE INTEGRITATE
PILOTATE

PACTELE DE INTEGRITATE MECANISM DE CONTROL CIVIC PENTRU SALVGARDAREA FONDURILOR EUROPENE

PESTE 920 MILIOANEVALOAREA TOTALĂ A PROIECTELOR
PARTICIPANTE SELECTATE, COFINANȚATE DE UE**PESTE 7.2 MILIOANE**BUGETUL COMISIEI PENTRU ACEASTĂ
INIȚIATIVĂ**11**SECTOARE ACOPERITE PRIN
PROIECTELE COFINANȚATE DE UE**15**ORGANIZAȚII ALE
SOCIETĂȚII CIVILE/
MONITORI**11**STATE MEMBRE UE
PARTICIPANTE#integritypact
@EU_Regional
@TL_EU<http://europa.eu/!Qn67BM>

Proiectul este coordonat de

Politica Urbană
și Regională

#IntegrityPactsRO

Newsletter nr. # 5/Aprilie 2017

Institutul pentru Politici Publice
București IPPProiect finanțat de Uniunea Europeană. Conținutul
acestui material nu reprezintă în mod necesar
poziția oficială a Uniunii Europene.

Pactele de Integritate (Integrity Pacts) reprezintă un acord între o instituție publică și o companie/un grup de companii participante la un proces de achiziție publică. Acest acord implică angajamentul părților de a se abține de la a plăti, oferi, solicita sau promite mită, trafic de influență sau orice alte forme de coluziune pe parcursul procesului de achiziție. Totodată instituie o formă de transparentizare a achiziției, prin facilitarea accesului unei terțe părți la acest proces în calitate de monitor extern. Monitorul este de regulă o organizație a societății civile, iar monitorizarea se poate desfășura de la începutul procesului de achiziție și până la finalizarea implementării contractului.

Riscurile de corupție în achizițiile publice

De la construirea de aeroporturi și stadioane până la achiziționarea de computere pentru școli și medicamente pentru spitale, achizițiile finanțate din bani publici au o complexitate, importanță și valoare deosebite. Bunurile, lucrările și serviciile achiziționate de entități publice însușează între 15% și 30% din produsul intern brut (PIB) al unei țări. Cu astfel de sume în joc, apar și tentații pentru corupție.

Cu cât transparența proceselor este mai limitată, cu atât corupția este mai dificil de detectat. În plus, puțini dintre cei care observă corupția o și semnalează public, deseori plecând de la premiza că banii irosiți nu sunt ai lor, ci ai statului, fără să conștientizeze faptul că banii de la bugetul de stat provin de la plătitorii de taxe, prin urmare banii

publici sunt banii cetățenilor. Contractarea publică poate avea sincope din cauza lipsei de transparență, a lipsei răspunderii și implicit a corupției. Problemele cauzate de corupție rezultă din decizii de management eronate; calitatea nesatisfăcătoare a bunurilor, serviciilor și lucrărilor; costuri adiționale și risipa resurselor.

În acest context, prevenirea și combaterea corupției contribuie la asigurarea integrității și eficienței politicilor publice.

Riscuri de corupție identificate

O serie de situații de risc au fost identificate în toate procesele de achiziții publice. Lista lor este însă deschisă. Ținând cont de vulnerabilități, aceste riscuri pot fi identificate urmărind etapele unui proces de achiziție.

- ⇒ Fragmentarea artificială a unor achiziții pentru a evita realizarea procedurilor transparente și efectuarea mai multor achiziții directe cu proces de selecție netransparent a contractorilor.
- ⇒ Utilizarea cu rea-credință a excepțiilor de la aplicarea procedurilor de achiziții transparente, inclusiv întârzierea deliberată sau din neglijență a demarării unor proceduri, pentru ca apoi atribuirea contractelor să se facă prin negociere directă (negociere fără publicare prealabilă).
- ⇒ Avantajarea unor ofertanți de către autoritatea contractantă prin modul de formulare a documentației de atribuire a caietului de sarcini.
- ⇒ Participarea la achiziții a unor companii fantomă (de apartament), cu sediul în țări care sunt paradis fiscal, reprezintă o practică ce ascunde conflicte de interese.
- ⇒ Realizarea unor înțelegeri secrete între ofertanți, cu sau fără implicarea autorităților contractante. Aceste înțelegeri neconcurențiale conduc la oferte ce nu sunt avantajoase pentru instituțiile publice, în ciuda aplicării procedurilor de achiziție.
- ⇒ Realizarea unor înțelegeri secrete între autoritatea contractantă și ofertantul câștigător pentru acceptarea unor produse, servicii sau lucrări de calitate mai slabă decât cele solicitate prin specificațiile tehnice ale achiziției. Atunci când se realizează înainte de atribuirea contractelor, ele permit depunerea de oferte cu preț neobișnuit de scăzut. Când se realizează după atribuirea contractelor, înțelegerile ilegale duc la maximizarea profitului contractanților. În toate cazurile aceste înțelegeri prejudiciază interesul public.

Riscurile și manifestările corupției pot fi diferite în fiecare fază a procesului de achiziție, prin urmare o strategie pentru prevenirea și combaterea corupției în domeniu trebuie să includă semnale de alertă, acestea fiind elemente esențiale pentru aplicarea unor măsuri de prevenție.

Surse: *Integrity Pacts in Public Procurement*, pp. 16-21, 2013, Transparency International; *Riscuri de corupție în achizițiile publice*, 2010, Transparency International Romania.

Titlul proiectului

Pactele de Integritate – Mecanisme de control civil pentru salvagardarea fondurilor europene

Scop

Reducerea riscurilor de corupție în achizițiile publice, prin implementarea unui mecanism de control civil în proiectele finanțate din fonduri europene.

Obiective

Asigurarea transparenței, integrității, răspunderii și responsabilității în proiectele cofinanțate din fonduri europene structurale și de coeziune, prin implementarea unui instrument pilot – Pactele de Integritate în România.

Crearea revindicării de responsabilitate socială în contractele publice mari.

Deprinderea unor lecții învățate de pe urma pilotului, cu scopul unei viitoare replicări și propagări a Pactelor de Integritate.

Perioada de implementare

Aprilie 2016 – Septembrie 2019

Parteneri

Proiectul este coordonat de Secretariatul Transparency International, în parteneriat cu alte 15 organizații din 11 state: România, Italia, Polonia, Bulgaria, Cehia, Grecia, Ungaria, Letonia, Lituania, Portugalia, Slovenia.

Transparency International România

Bld.Gh.Magheru nr. 28-30, etaj 3,

010044 București, România

Tel: +4 031 6606 000 / Fax +4 031 6606 006

office@transparency.org.ro

www.transparency.org.ro/

www.facebook.com/transparencyRO

Institutul pentru Politici Publice

Str. Alexandrina nr. 19

București, România

Telefon și Fax +4 021 212 31 26

office@ipp.ro

http://www.ipp.ro/

www.facebook.com/@InstitutulPoliticiPublice